

Høringssvar med bemærkninger og input til Københavns Kommunes plan for bekæmpelse af hjemløshed

16. maj 2022

Frivilligrådet takker for at få muligheden for at deltage i workshoppen faciliteret af Socialforvaltningen og for at afgive bemærkninger og input til Københavns Kommunes arbejde med en plan for bekæmpelse af hjemløshed.

Vejen til livet i egen bolig kan deles op i faser, hvilket workshoppen blev faciliteret omkring. Frivilligrådets bemærkninger og input i dette høringssvar er stillet op efter disse.

Frivilligrådet vil til at begynde med pointere vigtigheden af civilsamfundet og det frivillige arbejde – også i regi af bekæmpelse af hjemløshed, herunder de forskellige trin fra livet før egen bolig og til livet i egen bolig, hvis det er, hvad den enkelte borger ønsker. Frivilligrådet opfordrer til at tænke frivilligheden ind i processen så hurtigt som muligt, da relationer, mv. tager tid at bygge op.

Livet før egen bolig

Hvis der er tale om, at borgeren ønsker et liv i egen bolig, og at herbergsopholdet forinden er 3-4 måneder, er det vigtigt, at speederen skal i bund. Det gælder alle parter i processen. Et kort ophold kræver en god afdækning af borgeren, en hurtig udredning og at et samarbejde hurtigt etableres mellem andre parter og kommune. Dertil at botræning ikke kun sker på herberget, men nu også egen bolig. Der er flere processer i forhold til tildelingen af egen bolig, som skal være hurtigere, herunder indstilling til bolig, ansøgning til boligstøtte, etablering, mv. Det er rådets opfattelse, at de kommunale procedurer eventuelt skal genomtænkes i forhold til at tildele en bolig. Det kunne fx være ved at digitalisere, udelukke eller bytte rundt på dele af processen. Hvis det giver mening i forhold til borgerens behov, kunne udredningen eksempelvis ske efter vedkommende har fået tildelt sin bolig.

Når det drejer sig om et kort ophold, mener Frivilligrådet, at der er brug for en anden faglighed end i dag, da der i højere grad er tale om udredning og afklaring ved det korte ophold.

Der skal eventuelt være en større mængde af faglige medarbejdere på herberget, som kender systemerne, såsom kommunen, så de kan være medspillere til myndighedsopgaverne. Kommunen bør have et overblik

over, hvad civilsamfundet kan tilbyde og præsentere borgerne for de muligheder der er, fx at få en kontaktperson, allerede ved indskrivningssamtalen.

Generelt opfordrer rådet til, at kommunen kigger i retning af andre kommuner i forhold til gode erfaringer på dette område.

Overgang til egen bolig

Ifølge Frivilligrådet bør relationerne fra livet før egen bolig følge med i overgangen til livet i egen bolig. Kontinuitet i relationerne er vigtigt, fordi det skaber tryghed. Der skal samtidig være fokus på, at borgerne får en positiv oplevelse, hvis der sker et skift i relationen.

Frivilligrådet mener, at det skal være et tidssvarende hjem, som borgerne tildeles. Derfor bør kommunen sørge for det basale i boligen, såsom seng, køleskab og komfur samt flyttehjælp og eventuelt en enkelt-ydelse til etableringshjælp. Der er mange borgere, som ikke får tilstrækkelig etableringshjælp, hvorfor det er svært at komme videre og få et godt liv i egen bolig.

Civilsamfundsaktørerne har allerede erfaringer med den gode udflytning, som kommunen burde benytte sig af. Civilsamfundet vil kunne sørge for hjælp til indkøb af inventar, herunder planter og billeder, samt indretning. Der skal også være plads til at hjælpe med praktiske ting, såsom betaling af regninger mv., hvor civilsamfundets tilbud og frivilligt arbejde, såsom økonomirådgivning, støttekontaktperson og besøgsven, bør tænkes ind.

Livet i egen bolig

Når det praktiske er på plads i forhold til at få etableret borgeren i egen bolig, mener Frivilligrådet, at civilsamfundet og frivilligheden kan noget særligt i forhold til at støtte borgeren i at få bygget sig selv op igen som menneske. Her går opfordringen til at sørge for kontinuiteten i relationen igen.

Blandt Frivilligrådets medlemmer har flere i deres arbejde blandt tidligere hjemløse i egen bolig oplevet, at ensomhed og social isolation står i vejen for, at borgeren kan få et godt liv i egen bolig – og i yderste konsekvens holde fast i livet i egen bolig.

Frivilligrådet vil gerne fremhæve, at det er vigtigt at have fokus på, at sikre, at borgeren ikke falder tilbage i gamle mønstre, fx i tilfælde af at ensomhed skulle opstå og der søges tilbage til tidligere miljøer. I den forbindelse kan man overveje, hvordan målgruppen kan engageres til at deltage i civilsamfundets aktiviteter. Man kan tænke anderledes ved fx at tildele de borgere, som har lyst, en opgave som frivillige, så de oplever ligeværdige relationer og at være bidragsydere frem for kun modtagere. Herudover bør civilsamfundet frivillige tænkes ind som en del af

det indsatsen mod ensomhed og social isolation. Her vil frivillige kunne gøre en stor forskel ved at tilbyde socialt udsatte mennesker en ligeværdig relation baseret på fri vilje fra begge parter.

Frivilligrådet mener generelt, at kommunen *skal* tænke frivillige muligheder i civilsamfundet bedre ind i forløbet på en integreret og naturlig måde på alle niveauer fra ledelse til medarbejdere. Der eksisterer samarbejder mellem kommunen og civilsamfundet, som fungerer, herunder mellem hhv. WeShelter og Røde Kors Hovedstaden med Socialforvaltningens Center for Rusmiddelbehandling. Disse samarbejder hjælper parterne til at forstå hinandens systemer og processer. Frivilligrådet mener, at den ideelle kombination er et godt samarbejde og et ledelsesmæssigt fokus på frivilliginddragelse. Det kræver dog ledelsesmæssigt engagement og opbakning at få organisation/medarbejdere til at indtænke det frivillige arbejde.

Generelle opmærksomhedspunkter

'Housing First' er en fornuftig ide, *hvis* borgerne har økonomien til det. Dog er der en stor del af borgerne i målgruppen for hjemløshed, som får så lav en ydelse, at de aldrig kommer i egen bolig, hvorfor det er en udfordring at hjælpe dem videre. Ifølge Frivilligrådet skal der ændres i nogle strukturer, herunder boligstøtte, forsørgelse og billige boliger, så denne målgruppe også kan få en bolig.

Derudover ser Frivilligrådet positivt på § 18 særpuljen "følgeven til at styrke overgang fra herberg til egen bolig", eftersom sådanne midler kan være tilskud til meget af det hidtil beskrevet arbejde. Dog er der en usikkerhed forbundet med disse bevillinger, da der er tale om midlertidige tilskud. Frivilligrådet ønsker en øget kontinuitet for borgerne, som kræver større og længerevarende økonomisk støtte.

Opsamlende vil Frivilligrådet gerne pointere, at målgruppens borgere er forskellige og at en løsning, som hedder 'one size fits all' ikke fungerer. Borgerne er forskellige, hvorfor forløbene bør være differentieret og tilpasset den enkelte. Det gælder i alle faserne mod livet i egen bolig. Fx bør man være opmærksom på, at der vil være forskellige behov i forhold til at flytte i egen bolig og forskellige opfattelser af, hvad et hjem er for den enkelte.

Afslutningsvis vil Frivilligrådet henlede opmærksomheden på, at ikke alle mennesker i hjemløshed opholder sig på herberger, før de flytter i egen bolig. I det lys er det vigtigt også at rette lyset mod, hvordan civilsamfundets lønnede og frivillige kræfter kan være med til at opbygge relationer og tillid med gadesovere, så der kan bygges bro til kommunale indsatser og hjælp med henblik på at komme i egen bolig.

Frivilligrådet vil til allersidst endnu engang benytte lejligheden til at opfordre kommunen til at blive bedre til at benytte civilsamfundet og de frivillige indsatser. De er oftest mere varige end nogle af de kommunale

indsatser – selvom der også sker udskiftning blandt de frivillige. Frivilligrådet mener, at det handler om, at tankegangen skal ændres, hvis frivilligheden skal tænkes ind, samtidig med, det kræver engagement fra ledelsen.

Tak for muligheden for inddragelse.

På vegne af Frivilligrådet i Københavns Kommune

Ole Abildgaard Mikkelsen, Næstformand